

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 595/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti V., a. s., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. J. P., D., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti V., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2013 doručená sťažnosť spoločnosti V., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“, „navrhovateľ“, resp. „odvolateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013.

2.1 Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh [najmä však zo súdneho spisu Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 489/2001] vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľa v súdnom spore o náhradu škody 37 587,47 € s príslušenstvom (proti odporcom v 1. až v 3. rade) vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 C 489/2001. V merite veci rozhodol okresný súd rozsudkom z 20. októbra 2011, ktorým žalobu (návrh) zamietol a odporcom v 1. až v 3. rade priznal náhradu trov konania vo výške 2 947,69 €.

Proti prvostupňovému rozsudku podala sťažovateľka 2. decembra 2011 odvolanie, v ktorom namietala aj výrok rozsudku o náhrade trov konania. Podľa jej názoru *„v posudzovanom prípade vzhľadom na okolnosti, ktoré viedli k vzniku súdneho konania, sú dané dôvody na aplikáciu § 150 O. s. p.“*.

2.2 Okresný súd uznesením č. k. 8 C 489/2001-182 zo 6. decembra 2011 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť *„súdny poplatok za podané odvolanie..., ktorý je 2.255,- eur“*. Toto uznesenie napadla sťažovateľka odvolaním zo 4. januára 2012 (ktoré doplnila podaním z 9. januára 2012), v ktorom súčasne žiadala *„o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 ods. 1 O. s. p.“*.

Svoju žiadosť odôvodnila tým, že „... splňa podmienky pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 138 O. s. p., ktorých splnenie zdôvodňuje a preukazuje nižšie a preto žiada, aby súd uznesenie zrušil a rozhodol o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v predmetnom konaní...“

Majetkové pomery a finančná situácia navrhovateľa ako obchodnej spoločnosti sú dlhodobo nepriaznivé, navrhovateľ nemá žiadnu finančnú hotovosť a to aj z dôvodu dlhotrvajúcich početných súdnych sporov s odporcami.

Tak ako to vyplýva z predložených dokladov hospodársky výsledok navrhovateľa za uplynulé roky bola strata a v súčasnosti zdroje navrhovateľa nepostačujú ani

na zabezpečenie miezd jeho zamestnancov. V dôsledku hospodárskej krízy a krízy na trhu nehnuteľností navrhovateľovi sa nedarí zabezpečiť finančné prostriedky na úhradu súdneho poplatku ani predajom či prenájmom nehnuteľného majetku... Navrhovateľ nemá žiadne finančné prostriedky na úhradu súdneho poplatku.“

2.3 Okresný súd uznesením (vyššieho súdneho úradníka) č. k. 8 C 489/2001-223 z 24. januára 2012 sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

V odvolaní z 9. februára 2012 sťažovateľka argumentovala tým, že „Z doložených dokladov podľa nášho názoru je zrejmé, že súdom vyrubeny súdny poplatok 2,255 € nie je pre navrhovateľa finančne únosný, nakoľko, tak ako uvádza už v žiadosti zo dňa 05. 01. 2012, navrhovateľ nemá žiadne finančné prostriedky, ktoré by mohol použiť na úhradu súdneho poplatku. Majetkové pomery a finančná situácia navrhovateľa ako obchodnej spoločnosti sú dlhodobo nepriaznivé, navrhovateľ nemá žiadnu finančnú hotovosť a to aj z dôvodu dlhotrvajúcich početných súdnych sporov s odporcami...“

Okresný súd (samosudkyňa) uznesením č. k. 8 C 489/2001-229 z 11. apríla 2012 „odvolaniu navrhovateľa v celom rozsahu“ nevyhovel.

Krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013 uznesenie okresného súdu č. k. 8 C 489/2001-223 z 24. januára 2012 potvrdil.

2.4 Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013 rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 489/2001-170 z 20. októbra 2011 potvrdil (pozri tiež bod 2.1). O trovách konania rozhodol „podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.“ a svoje rozhodnutie odôvodnil v podstatnom takto:

„Pokiaľ ide o namietané rozhodnutie o trovách konania a návrh navrhovateľa rozhodnúť podľa § 150 ods. 1 O. s. p., tento nepovažoval odvolací súd za dôvodný.

V sporovom konaní (ako je tomu v danom prípade) sa totiž povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak

urobiť podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti zákona. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O. s. p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, charakter sporu a pod.

V zmysle uvedených úvah mal krajský súd za to, že neunesenie dôkazného bremena v konaní je takou skutočnosťou, ktorá má viesť k zamietnutiu návrhu a zároveň uloženiu povinnosti navrhovateľovi znášať trovy druhej procesnej strany. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na porušenie povinností odporcov, toto nemalo podľa záverov rozhodnutia súdu prvého stupňa (s ktorými sa krajský súd stotožnil spôsobom uvedeným vyššie) za následok vznik škody v podobe ušlého zisku, resp. takýto následok nebol účastníkom preukázaný. V danej veci neboli zistené žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by mali negovať právo úspešných účastníkov – odporcov na náhradu trov konania. “

3. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie „uznesením krajského súdu... 6 Co/151/2012 zo dňa 30. januára 2013 o potvrdení uznesenia Okresného súdu... č. k. 8 C/489/2001-223 zo dňa 24. januára 2012, ktorým súd nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 O. s. p. “.

4. Podľa názoru sťažovateľky „Krajský súd potvrdením prvoinštančného rozhodnutia poprel zmysel zákonných ustanovení oslobodenia od platenia súdneho poplatku, pretože sa nedostatočne zaoberal odvolacími dôvodmi, ktoré sťažovateľ uvádzal vo svojom dovolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa a o nesplnení hľadísk na oslobodenie od platenia súdneho poplatku rozhodol arbitrárne.

Potvrdzujúce uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 6 Co 151/2012 zo dňa 30. 01. 2013 a rovnako ani odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa neobsahuje náležité odôvodnenie...

... absolútne chýba logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam došiel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval, ako sa vysporiadal s námietkami sťažovateľa ohľadom nesprávnosti záverov súdu prvého stupňa.“.

5. Sťažovateľka vidí porušenie označených práv „v nesprávnych záveroch krajského súdu pri vyhodnocovaní okolností rozhodujúcich pre priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku“, a argumentuje, že jej „Majetkové pomery a finančná situácia... ako obchodnej spoločnosti sú dlhodobo nepriaznivé, sťažovateľ ani v čase rozhodovania o jeho žiadosti o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov ani v súčasnosti nemá žiadnu finančnú hotovosť a to aj z dôvodu dlhotrvajúcich a početných súdnych sporov práve s odporcami.

Z listinných dokladov, ktoré sťažovateľ doložil ku svojej žiadosti ako aj k odvolaniu bolo jednoznačne zrejmé, že hospodársky výsledok sťažovateľa za uplynulé roky bola strata a v súčasnosti zdroje sťažovateľa nepostačujú ani na zabezpečenie miezd jeho zamestnancov...

Sťažovateľ aj v súčasnosti má za to, že okolnosti na jeho strane odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko pomery, ktoré majú dlhodobú povahu, mu nedovoľovali uhradiť súdny poplatok v požadovanej výške. Negatívnym rozhodnutím súdu o predmetnej žiadosti bola znemožnená účelná ochrana oprávnených práv a záujmov sťažovateľa.“ (pozri tiež body 2.2 a 2.3).

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Uznesením Krajského súdu... sp. zn. 6 Co/151/2012 zo dňa 30. 01. 2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 Ústavy..., spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd... zrušuje uznesenie Krajského súdu... sp. zn. 6 Co/151/2012 zo dňa 30. 01. 2013 a vec vracia Krajskému súdu... na ďalšie konanie.

3. Zároveň sťažovateľ žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.217,76 €...“

7. V rámci príprav predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd nahliadol do súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 489/2001 (ďalej len „súdny spis“).

II.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05, I. ÚS 350/2011).

13. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na súdnu inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

14. Sťažovateľ podanou sťažnosťou na ústavnom súde namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára

2013, ktorým potvrdil prvostupňové uznesenie okresného súdu č. k. 8 C 489/2001-223 z 24. januára 2012 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov (body 1 a 6). Podstata namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva predovšetkým v namietanom nezisťovaní opodstatnenosti dôvodov jeho žiadosti zo 4. januára 2012 a nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu (pozri body 2.2, 2.3, 4 a 5).

15. Krajský súd v odvolacom konaní označeným uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov (pozri aj bod 2.3). V odôvodnení svojho rozhodnutia oboznámil podstatu prvostupňového uznesenia a odvolacej argumentácie sťažovateľky:

«Okresný súd napadnutým uznesením nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O. s. p.

Pri rozhodovaní prihliadol prvostupňový súd na postavenie navrhovateľa ako právnickej osoby – podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka. Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Ak však podnikateľ nedosiahne účel podnikania a vykáže stratu (navrhovateľ za posledné dve zdaňovacie obdobia skutočne vykázal stratu), neznamená to, že mu vzniká nárok na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Okresný súd poukázal aj na závery vyjadrené v uznesení Najvyššieho súdu SR z 30. 3. 2011, sp. zn. 6 Sžo/248/2010, v ktorom sa konštatuje, že „podnikanie treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo i k strate. Okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti, alebo že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov“. Okresný súd tiež poukázal na vyjadrenie oprávneného v podaní zo dňa 4. 1. 2012, kde účastník uviedol, že „v dôsledku hospodárskej krízy a krízy na trhu s nehnuteľnosťami sa navrhovateľovi nedarí zabezpečiť finančné prostriedky na úhradu súdneho poplatku ani predajom či prenájmom nehnuteľného majetku“. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že sám navrhovateľ priznáva, že nie je nemajetný (čo vyjadrujú aj samotné súvahy oprávneného), len má problémy s okamžitou likviditou,

keďže značná časť aktív podniku je viazaná v investičnom majetku, súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na výšku súdneho poplatku, ako aj na fakt, že nepriznaním oslobodenia nie je účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že mu bude priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okresný súd sa podľa jeho názoru nedostatočne vysporiadal s otázkou majetkových pomerov navrhovateľa. Súdom vyrubený poplatok v sume 2.255,- eur nie je finančne únosný, pretože účastník nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami, ktoré by mohol použiť na jeho úhradu. Jeho majetková situácia je dlhodobo nepriaznivá, a to aj z dôvodu dlhotrvajúcich početných sporov s odporcami. Doklady na preukázanie tohto stavu boli v konaní predložené. Odvolateľ sa tiež vyjadril, že v danom prípade sa nejedná o zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva.»

Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd takto:

„Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. toto rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že pre postup podľa § 138 ods. 1 O. s. p. sa vyžaduje, aby účastník žiadajúci o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov nielen tvrdil skutočnosti odôvodňujúce postup podľa citovaného zákonného ustanovenia, ale tieto tvrdenia aj hodnoverným spôsobom preukázal (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Hodnotenie predložených dôkazov patrí potom do právomoci súdu.

V situácii, kedy účastník, tak ako tomu bolo v danom konaní, nepreukáže ním tvrdené skutočnosti, nemá súd možnosť priznať ochranu žiadanému právu.

Za danej skutkovej situácie dospel krajský súd k záveru, že navrhovateľ dostatočným spôsobom nepreukázal podmienky pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Nepriaznivý vývoj v podnikateľskej činnosti nemôže mať bez ďalšieho za následok postup podľa § 138 ods. 1 O. s. p. Naviac argumenty odvolateľa vo vzťahu k iným súdnym konaniam, ktoré boli vedené s odporcami a ktoré mali prispieť k jeho nepriaznivej majetkovej situácii, boli neopodstatnené, V uvedených sporoch bol totiž účastník neúspešný a náklady takto vzniknuté nemohol odvolací súd pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov zohľadniť.“

16. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

18. Z ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike (porovnaj čl. 142 ods. 1, čl. 124 a čl. 127 ods. 1 ústavy) vyplýva, že rozhodovanie o oslobodení od platenia súdnych poplatkov v rámci občiansko/obchodnoprávných vecí patrí predovšetkým do právomoci všeobecných súdov.

19. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov

viedli k rozhodnutiu, ani posudzovať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

20. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

21. Podstata argumentácie sťažovateľky sa koncentrovala (body 4 a 5) na nedostatočne vykonané dokazovanie a z toho vyplývajúci nedostatočne zistený skutkový stav a z neho vyведенé nesprávne právne závery a tiež v napadnutom rozhodnutí krajského súdu na absenciu relevantného zdôvodnenia ním potvrdených záverov a zistení

prvostupňového súdu. Po predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v danej veci nezistil, že by uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013 (v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 8 C 489/2001-223 z 24. januára 2012) bolo svojvoľným a že by tak zasahovalo do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že všeobecné súdy sa nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu (ani okresného súdu) považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené. Závery, ktoré vyslovil okresný súd a ktoré boli potvrdené krajským súdom, vychádzajú z existujúceho skutkového stavu a nachádzajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

22. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napádaného uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 Co 151/2012 z 30. januára 2013 (tiež s prihliadnutím na obsah uznesenia okresného súdu č. k. 8 C 489/2001-223 z 24. januára 2012, ktoré bolo v odvolacom konaní preskúmané) dospel ústavný súd k záveru, že zo záverov krajského súdu nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Z obsahu sťažnosti, príloh k nej pripojených a aj obsahu súdneho spisu ďalej vyplýva, že sťažovateľkina sťažnosť o oslobodenie od súdnych poplatkov bola podrobená dvojínštancnej súdnej kontrole. Ústavný súd aj vzhľadom na to nedospel k názoru, že by závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľkou označenými článkami ústavy, resp. dohovoru. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

23. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v jeho spojitosti s rozhodnutím okresného súdu) konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia (právne normy) podstatné pre

posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené.

24. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a sťažovateľkou označenými právami (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ňou podanú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Vzhľadom na to, že sťažovateľkina sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal.

26. Nad rámec už uvedeného ústavný súd poukazuje na v zásade obsahovú totožnosť argumentácie sťažovateľky v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku v časti o náhrade trov konania, ako aj v konaní o jej žiadosti o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a na to nadväzujúce skutkové a právne závery krajského súdu v konaní o žiadosti a tiež aj v konaní o merite veci (pozri bod 2).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013